

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru curier la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la
„Prăvălia industriilor române din Sibiu” (Strada Cismădiei Nr. 27).

Provocare?...

Că s'au făcut și s'au țesut tot felul de intrigi pentru desbinarea și slăbirea noastră, o știe astăzi toată lumea. Ceea-ce însă nu se știa la început era motivul din care aceste intrigi plecau. Desvélirile domnului Aurel C. Popovici au proiectat lumină și asupra acestei chestii, — și lumea a rămas pe deplin lămurită. Era vorba, în definitiv, de „la direcție. Nouă în situația schimbată”; era vorba de capitularea noastră, a mișcării și a programului nostru în fața guvernului din Budapesta; era vorba de desorganizarea partidului național, de decapitarea comitetului său și de înființarea unui alt partid românesc moderat, oportunist, guvernamental. Și toate acestea în schimbul a ce? — În schimbul unei legi electorale „europenești”, care se făcă Românilor posibilă intrarea în acțiune și reprezentarea lor în parlamentul Ungariei.

Nu puteam considera această încercare decât ca o tradare a cauzei noastre naționale, într-un caz noi avem un program al nostru, dat de o conferință națională și pe care nici o altă conferință nu l-a modificat în sensul amintit.

„Direcția nouă în situația schimbată” putea să convie mult și bine interesele particulare ale unui partid politic din România; dar noi nu suntem aici pentru a face treburile nimerei, noi avem alt rol, altă chemare, alte datorii. Și ori-cât de mult am fi regretat, că interesele noastre naționale vin în conflict cu interesele unui partid politic din regatul României, noi nu puteam aduce atingere direcțiunii noastre politice și nu puteam renunța la programul nostru, cu-prinzător de un minimum de revendicări, la care poporul nostru nu poate abziece cu nici un preț.

Ea' întru aceasta procedam în acord cu o hotărîre luată de comitet în ce privește partidele politice din România și accentuată de atunci încoace de nenumărate-ori, la ori-ce ocazie, ca linie a noastră de purtare, dela care nu ne putem abate pentru nimic în lume.

Eram în dreptul nostru să credem, în urma tuturor polemiceilor ce s'au urmat și lămuririlor ce s'au dat cu prilegiul acestor discuții, că lumină s'a făcut și că acei cari au încercat să ne abată din calea noastră se vor fi convinși în sfârșit, că n'au nici dreptul nici puterea de a face aceasta. Eram în dreptul nostru să sperăm chiar, că odată lucrurile lămurite, cei cari ne-au fost adversari, înțelegând că nu s'e cădea să facă ceea ce au făcut și văzându-și ideile condamnate de toată lumea și neîmpărtășite de nimeni, vor reveni la gânduri mai bune și vor reîntra în partid „cu sinceritate și onestitate”, punând umărul la înaintarea cauzei noastre în direcția stabilită de comitet, în conformitate cu regulile și principiile statornice de conferențele naționale.

Ceea-ce ne autorisa să avem această credință e faptul că intrigații, prinși în flagrant delict și dați de gol de dl Popovici, au rămas un moment deconcertați, desorientați, aiuriți, ne mai știind ce să facă și încotro să apuce. „De sigur le e rușine și lor de ce au făcut”, — ne ziceam noi, — „de sigur din rușinea asta vor fi prins mînte și se vor fi îndreptat”.

Ilusie! Se vede că spiritul de intrigă e mai puternic în acești domni decât ori-care altul, mai puternic decât ei înșiși; se vede că ei toate le pot face, dar' se renunțe la rolul lor de sîmînători de zizanie, odată cu capul — nu!

N'a trecut, într'adevăr, o lună dela desvélirile dlui Popovici, și intrigații, abătute un moment, își ridică din nou capetele. Mai mult, ei se erigiază astăzi în controlori ai noștri, ei se arată nemulțumiți de ceea-ce facem noi, pentru că e prea puțin și prea domol, — sînt intranșigienți, ei neprihăniți, — ei „de cătră pădure”, cum se zice.

Și se cuvine să menționăm aici un fapt nou și caracteristic pentru situație: Ziarele liberale din București pe tot timpul cât a durat criza și destăinuirile lui Popovici au tăcut, n'au zis un cuvânt. Acuma însă unul din ele — „Gazeta” — ia atitudine în contra noastră și pentru intrigații cari au împrăștiat discordia și descurajarea din care abia acum ne re-culegem. „Gazeta” găsește cu cale să găsduască proza tendențioasă și provocatoare a acelor domni și se deie o largă ospitalitate acedevrurilor în care ei își fac zilnica lor hrană și preocupare.

Apoi asta e prea mult! Atăta pervertire a ori-cărui sentiment bun la intrigații cari ne-au ținut în loc luni întregi de zile cu miseriile lor, e ceva de necrezut. Ieri voiau să desorganizeze totul și să treacă cu arme și cu bagaje în tabăra adversarului, după-ce ne vor fi redus pe noi la neputința de a mai lucra; — astăzi ne bănușcă de ce nu suntem mai energici și de ce nu dăm lovituri mai semnificative aliatului lor!!!!...

Trebuie, într'adevăr, mult curagiu și multă îndrăzneală pentru a ajunge la această schimbare de front într'un timp așa de scurt. Brote, căpitanul Brote, șeful proiectatului partid oportunist român, dându-ne lecții de intranșigiență..... In ce vremuri trăim?! pe ce lume ne aflăm????

Se înțelege, că noi n'o să lungim mult vorba cu domniile acestia. Cea dintăiu condiție a unei discuții cu adevărat folositoare e buna-credință. Când însă prinzi pe individ cu mîna în buzunarul tîu și-i zici: „te-am prins!” ea' el, cu mîna încă tot în buzunar, îți răspunde: „ba nu m'ai prins!” nu mai poate fi vorba de bună-credință și prin urmare nici de discuție folositoare. Și când prinzi pe diplomatul din Reșinari în flagrant delict de intrigă și tripotaj, când îl prinzi asupra faptu'ui, că în tovarășie cu câțiva nenorociți caută să ne vîndă tot programul nostru național în schimbul unei legi electorale, și-i pui mîna în piept și-i strigi: „stăi, că te-am prins!” ea' diplomatul din Reșinari nu se dă afund și nu tace din gură, expiându-și în gaură de șarpe păcatul, ci-ți răspunde cu sfrontare: „ba nu m'ai prins, — te-am prins eu!” atunci ce să mai faci, dacă nu să ridici din umeri și să-ți întorci fața cu disgiust dela atăta îndrăzneală și lipsă de pudoare?

Un cuvînt însă credem că sîntem datori să spunem „Gazetei” din București, mai cu seamă că acest ziar se dă de „organ național-liberal”.

Știe „Gazeta” că rîu ne-a făcut politicește domniile pe cari îi patronează și cari îi furnizează articole tendențioase și informații false asupra stărilor de lucruri dela noi? Știe ea cătră perplexitate au adus în spirite acești irozi politici, cu intrigile și calomniile lor? Și ia „Gazeta” și ia partidul național-liberal mai ales, răspunderea acestor intrigi și urmărilor ce ele au avut?

Punem confratelui bucureștean aceste întrebări, cu rugămîntea să reflecteze asupra lor. Va găsi în ele oarecare material de gîndit.

Și se nu ne spună „Gazeta” că foile de opoziție din România atacă guvernul pe chestia națională: de aceasta nu sîntem vinovați și faptul nu ne face nici o mulțumire. „Gazeta” ție-se în rolul său și apere guvernul liberal de acuzațiile ce i-se duc, fără a ne ataca și fără a ne provoca pe noi, după-cum și noi am atacat pe intrigații cari au căutat să ne desbine, fără a face răspun-zător guvernul și partidul liberal.

Noi am crezut și credem încă cum că rolul partidului național-liberal din România nu este acela de a ne desbina și de a lua sub aripile sale ocrotitoare pe intrigații cari caută să ne slăbească puterile de rezistență în lupta grăe ce o ducem aici pentru apărarea drepturilor noastre. Și dacă totuși intrigi s'au făcut, și dacă totuși ele aveau aerul de a fi patronate de cătră unii fruntași liberali, noi am fost înclinați a crede, că

intrigații au abusat pur și simplu de încrederea și amicitia cu care acei fruntași liberali i-au onorat; și mai credeam că intrigații au mers așa de departe, încât fruntașii liberali, dacă nu le vor retrage încrederea și amicitia lor, îi vor modera cel puțin și îi vor înfrîna, în interesul cauzei noastre.

Dar' acumă adevă cum? mînușă ni-se aruncă de cătră un „organ național-liberal”? Cum adevă? se părăsește rezerva „prudentă”, pe care foile acestui partid au păstrat-o până acum? Lupta astăzi ni-se dă într'adevăr de sub egida „național-liberală” din București? Intrigații sînt protejați și fățiși de cătră ziarile partidului condus de d. Dim. Sturdza? — Eată ce trebuie de știut!

Dacă trebuie să vedem aci o declarație de război, sau cel puțin o dorință de a ne răful cum se cade socoale, noi primim bucuros provocarea „Gazetei” și așteptăm numai să se explice mai bine.

Va trebui, cum vedem, că lucrurile se se pună și într'altă lumină; și noi vom face apel la partidul național-liberal din întreaga Românie să se pronunțe asupra acestei chestiuni, pentru-că noi n'am crezut nici-odată și nu credem nici astăzi, că partidul național-liberal voește să ni-se facă rîu nouă Românilor din Transilvania și Ungaria și să fim zădărniciți în lupta noastră prin intrigi, care împrumută firmei sale o oarecare autoritate și trecere.

Și dacă nu ne dăm îndrîet dela această lămurire a lucrurilor, este pentru-că voim, ca școala rea și perversă care s'a afirmat în ultimele vremuri și încearcă să capete drepturi de cetățenie în moravurile noastre, să fie odată și bine demascată și strivită în embrion, ca să nu se lătească și să nu cuprindă organismul nostru social.

„Mie nu m'i-i frica de Unguri”, — spunea mai deunăzi unul din fruntașii noștri, a căruia întregă viață este o lungă serie de sacrificii și abnegații pentru cauza noastră; — nu m'e tem, că ei cu uneliturile și prigonirile lor ne vor slăbi ori ne vor desfința. Le-am resistat secolii de-arîndul și nu ne-au putut face nimic, — pentru-că am avut de partea noastră dreptatea și virtutea strămoșească, de care s'au lovit și s'au zdrobit toate încercările lor dușmănoase.

„Dacă m'e tem însă de ceva, m'e tem de acei cari se fac coade de topor în mîinile dușmanilor noștri, m'e tem de rezultatele desastroase ce le-ar ave pentru noi școala perversă a munciniei, a intrigiei și a calomniei, care începe a avî reprezentanți și printre noi și care ne-ar duce la pierire, dacă n'am dr-o de gol și n'am striv-o în germen, ca pe un șarpe veninos”.

E atatea chestii și atatea adevăr în vorbele acestia, încât ele sînd ajung ca să ne cheme la calea datoriei noastre; și datorita aceasta ne-o vom face, de va fi nevoie, de cătră de ori-cine, fără nici un fel de considerații și fără nici o cruțare, pentru-că nu voim să ne facem răspun-zători de indolență și nepăsarea cu care am fi privit corupîndu-se bunele noastre obiceiuri și introducîndu-se în locul lor deprinderi ticăloase și decăzute, — și nu voim să ni-se poată zice: „Peirea ta prin tine, Române!”

Spre știință. „Gazeta Transilvaniei” publică în ultimul seu număr un articol intitulat „Cerem conferință!” zicînd, că „ingrijirea de căpetenie a dlui Dr. Rațiu trebuie să fie conchermarea conferinței bărbatilor de încredere ai partidului nostru național”.

Din isvor sigur putem încredința pe „Gazeta Transilvaniei”, că încă de multă vreme tocmai aceasta a fost și este îngrijirea de căpetenie a dlui Dr. Rațiu și că în scopul de a se pute conchermă și consulta bărbatili de încredere ai partidului nostru național s'au și făcut deja pregătirile necesare.

Spre știință.

Nouele alegeri dietale.

„Nemzeti Ujság” scrie: „Dacă nu ne înșeală semnele, atunci e sigur, că atît guvernul cît și partidul acestuia se pregătesc deja pentru nouele alegeri dietale generale. Nu este zi, în care să nu ne sosească știri din diferite părți despre aceasta și se vede, că în palatul Lloyd-ului sînt deja în clar oamenii cu candidații lor, pentru toate cercurile. Cele mai nouștiri ne vestesc o mare mișcare în comitatul Pest-Pilis. Pentru Vácz au candidat pe contele Vagyázó, ear' pentru cercul Gödöllő pe Matkovics Sándor, cu programul guvernului. Candidarea s'a făcut fără învoirea prealabilă a alegătorilor”.

Vedem, că știrea despre alegeri se confirmă zilnic!

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 10 l. o.

Se continuă discuția asupra bugetului de agricultură. Considerînd că cei-ce discută și în ședința aceasta sînt opoziționali, și se impune convingerea, că singură opoziția este, care dovedește vre-un interes față de binele obștesc al țerii. E curios însă, că parlamentul maghiar are multe note ce-l deosebesc de alte parlamente ale statelor civilizate. Aici guvernul nu merge mîna în mîna cu opoziția nici în chestiuni de interes comun, cum sînt interesele economice, nu, pentru-că opoziția îi cere muncă guvernului, ear' acesta se ferește cît se poate de munca grea și mare. Caracteristic la toată întîmplarea este pentru parlamentul maghiar faptul, că interesele opoziției și ale guvernului și vice-versa se unesc numai atunci, când vorba este de împilarea și maghiarisarea naționalităților și de satisfacerea propriului ambiț și vanitate de rassă. Aceasta, firește, este trăsătura proprie și exclusivă a caracterului maghiar.

În ce privește discuția asupra bugetului de agricultură opoziția a prestat mult, dovedind o mare pricepere prin șirul unor destoinici vorbitori. Aceasta pricepere a dovedit-o în ședința aceasta contele Zselén-szky Robert, membrul partidului apponyist.

Situația deperată a agriculturii — zice Szelényzsky — îl constrînge a-și ridica cuvîntul. E timpul suprem ca stărilor triste ale economilor să li-se pună odată capăt, nu însă prin un credit mai mare și mai înlesnit, cum aproape toți antevorbitorii au accentuat! Stările economilor sînt și acum destul de agravate prin dări și credite, e de prisos a le face posibil un credit și mai mare. Alte mijloace, alte modalități trebuiesc căutate! Remediul trebuie să vină dela stat însuși. Guvernul trebuie să iee sub scutul seu produsele economice, sub același scut, ca și produsele industriale. Înainte de toate e cea mai importantă datorință a guvernului, a reconstrui sistemul de dare pe o basă mai justă, căci în urma sistemului actual, economii plătesc 25 perente din dare, cu toate miseriile ce există. Trebuie însă ca bursa să fie constrînsă a solvi o contribuție necesară și spre acest scop se se introduce cît mai urgent reforma bursei. Ministrul ar trebui să aibă primul rol, să prameargă ca exemplu ale economiei. Cerînd apoi ca să urmărească cu multă severitate cărdul de falsificări a produselor economice, resping bugetul din motiv, că nu are încredere în politica actualului ministru.

Tot în sensul acesta vorbește și deputatul Papp Elek, cerînd insistent reforma legii de dard. Onody Géza supune politica guvernului unei aplețieri amănunte, concludă, că nicăiri nu grasează criza economică astfel ca în Ungaria, ear' guvernul în loc de a delătura, spriginește această criză. Guvernul se numește liberal, de fapt însă nu este, căci stă cu desvîrșire în serviciul mercantilismului.

Bernáth Dezső vorbește despre pertractările cu Austria cu privire la reînnoirea compromisului economic și face o propunere, în care guvernul se îndrămă a extrada spre ulterioară afacere ministrului de agricultură toate petițiunile incurse, în care se cere apărarea intereselor maghiare cu privilegiul reînnoirii acestui compromis.

Din România.

Părechea princiară moștenitoare.

Sămbăta trecută, 11 Aprilie, la 5 ore și 50 m. Altețele Lor Regale și micii principii au părăsit capitala spre a se duce la Coburg, unde vor asista la căsătoria sorei principesei Maria cu principele de Hohenlohe.

Altețele Lor vor fi însoțite în această călătorie de d-na Greceanu, damă de onoare, și de dl colonel Coandă, adjutant al principelui Ferdinand.

Comerciu cu rimători. Guvernul unguresc a închis din nou granițele Ungariei pentru exportul rimătorilor din România.

Exportul pentru Viena se poate face încă prin Burdajeni.

Accidentul trenului regal.

Pe timpul cursului suveranilor României prin Ungaria, un corespondent ovreu nebanatic al lui „Magyarország” îi telegrafă acestuia din Orșova, că asupra trenului regal s'ar fi făptuit un atentat, care însă n'a reușit. Născocirea ridicolului pericunat a fost desmînjită din parte competentă. Eată, într'adevăr, după ziarul „Epoce”, ce a dat ansă Jidănașului, să câștige câteva părălute:

„Accidentul s'a produs între Verciorova și Orșova.

„Nu se știe încă din ce cauză, frîul de siguranță al trenului regal s'a rupt, așa, că s'a produs o sdruncinare puternică a trenului și un șgomot asurzitor, care a durat până la Orșova.

„M. Sa Regele a fost foarte îndispus de această întîmplare, care s'a atribuit nu vreunei intenții criminale, ci neglijenței direcțiunii călătoriei ferate. Sosind la Budapesta M. S. a însărcinat pe consulul nostru general, dl Alecu Balș, să înștiințeze pe dl Dim. Sturdza despre această neglijență și să-i arete nemulțumirea sa pentru aceasta, ceea-ce dl Balș a făcut prin mai multe depeși trimise ministrului de externe.

„Deci n'a fost nici un atentat, dar' nici versiunea „Monitorului”, care zice că n'a fost nimic, nu e exactă.

„Ziarele ungurești au exagerat acest accident, prezentându-l drept un atentat și noi am reprodus după ele știrea. D. Sturdza ar fi trebuit să prezente lucrurile cum le-am înfățișat noi și să rectifice numai exagerările ziarelor ungurești, în loc de a spune, că n'a fost nimic și să-și expectoreze greșeala prin „Monitor”.

Liga. Din București primim următoarele cu data de 11 Aprilie n.: Astăzi s'a trimis o circulară tuturor secțiunilor Ligei culturale, prin cari sînt invitate a alege delegați pentru congresul extraordinar, ce se va ține în primele zile ale lui Mai.

Cu toate-că mandatul actualului comitet expiră numai peste un an, majoritatea comitetului, în frunte cu președintele, este hotărîră a-și da demisiunea.

Studentii universității au început deja a se mișca. Membrii bucureșteni ai Ligei, cari aleg cel mai mare număr de delegați pentru congres, voiesc să aleagă pe viitor un comitet central executiv, care să scoată Liga din lăncezeala, în care a căzut de cîtva timp.

Un bal naționalist.

Din Roman ni-se scrie cu data de 12 Aprilie n.: Aseară a fost un splendid bal național, dat de societatea românească în folosul Ligei culturale, secțiunea Roman. O sală foarte frumoasă, național arangiată, garnisită cu fel de fel de covoare, naționale-tricolore. Balul s'a început cu un tablou vibrant reprezentînd 7 surori, feteți îmbrăcate în frumosul nostru costum național. Deșteptarea lor, din letargia în care au căzut și zac de atîția ani; la stînga dreptate a, la dreapta libertate a, reprezentate prin 2 feteți îmbrăcate în alb, și 2 dorobanți în fața lor (băieți mici). Unul a recitat un vis, apoi apără o vrăjitoare, care-i spune, că visul i-se va împlini.

ALBUM MILLENAR.

La lucru!!

După-cum sîntem informați lucrările pentru marele „Album millenar” decurg cu succes.

În privința colaborării marelui public românesc observăm încă următoarele:

1. Decretele de sistare sau de refuzare a înființării diverselor societăți culturale, economice etc. se citeze cu numărul și data oficială.

2. Se doresc probe despre violarea secretului epistolar.

3. Probe de ucideri și împușcări prin gendarmi — sau particulari — maghiari.

4. Probe despre violarea serviciului și ceremoniilor religioase.

5. Probe despre justiție de rasă, unde Maghiarii îi absoalvă pe ai lor, ori îi fac scăpați, cum a fost cu vandalii dela Turda, cu atentatorul asupra monumentului lui Hentzi, cântarea de lesa majestate la Dobrițin etc.

Eată o ocazie, unde fiecare Român inteligent poate se contribuie cu ceva, întru a servi cauzei neamului său. La lucru deci!

Slugarnicul Szabó.

Năpraznicul episcop al Gherlei și-a luat deja răsplată pentru „patrioticul” său circular millenar. Ear' răsplată lui este: ura și blăstămul Românilor, și lauda rușinoasă a Maghiarilor.

E firesc și fatal să fie așa și asta va fi partea tuturor, celor-ae asemenea lui vor purcede. Lăpădarea de neam nu poate avea altă răsplată, decât tot lăpădarea neamului de cel-ce l-a tradat în cele mai grave momente. Neamul însă va rămâne tare și nepătat și fără de el, pe când el, nevrednic de cinstea, la care Dumnezeu l-a ridicat în mijlocul neamului său, va rămâne inferat, slăbit și zdrobit de rușine.

Lauda folilor maghiare.

„Erdélyi Híradó”, vorbind de marelă interes ce strălucirea îl arată milleniului zice:

„Numai prelații bisericilor române din țeară nu vreau să știe de sîrbătoarea statului maghiar, ca-și-cînd prin tăcerea lor ar aproba opera de subminare a agitatorilor incorrigibili, cari prin seducerea poporului român vreau să ajungă la gloria de martiri.

„Cu atât mai mare bucurie constatăm însă, că între acești episcopi gr.-cat. muți nu se numără Szabó János episcopul greco-catolic de Gherla, care fidel trecutului și patriotic și de astădată se dovedește de aderentul neînfrînt al ideii de stat maghiar. El provoacă printr-un circular înșușit (de „magyar államezme” R. „Trib.”) și patriotic pe credincioșii săi (cari nu-i vor da credință pentru a-și păstra credința. R. „Tr.”) în mare parte de buze valache (oláh ajku) să iee parte la sîrbările millenare.”

O, sîrmană preoție română, cum ai ajuns să fii batjocorită de însuși „pastorul” tîu, care în loc să se înșușefască de tradițiile sînte ale bisericii noastre — care l-a crescut și-l susține — se înșușefăste numai de „ideea” unui stat păgîn, care persecută biserica lui Christos. Dar cum îl mai poți răbda?

„Kolossvár” scrie: „Ne servește spre o deosebită bucurie a enumera între cerculare prelaților maghiari și circularul episcopului gr.-catolic din Gherla și pe al superintendentului sîsesc din Ardeal...”

— Par nobile fratrum...!

Szabó — al Sașilor.

Este Dr. Müller, bișoful Sașilor transilvăneni, care n'a voit să rămână îndărătul lui Szabó și s'a grăbit a exmite și el o „pastorală patriotică”, în care a accentuat, „că biserica evanghelică autonomă din Transilvania dătește cu o mare mulțumită Ungariei”, și că, „avînd în vedere trecutului și în interesul viitorului avem motive abundante a lua parte la sîrbărea statului maghiar, care este și patria noastră”. Ba episcopul sîsesc merge și mai departe, zicînd: „la aceste sîrbări să nu lipsească de nișuri colorile și insignile statului maghiar”!!!

Pe acești doi vrednici episcopi „Ost-deutsche Rundschau” îi pune cu tot dreptul alături ca două celebrități, cari bat cu strigăntă toba „ad majorem Millenii gloriam”. După clasificarea destul de bine a nemerni-

ciilor lui Szabó, zice despre Müller următoarele: „Durere, că nici un German, episcopul sîsesc, n'a voit se rămână mai prost (!) și a premers cu o trimbiță carului triumfal al dușmanilor”. Foia numită încheie: „Va fi atât de bun poate episcopul Müller, ca spre onoarea „patriei maghiare” și spre gaudiul Ovriilor pestani se sîrvească însuși cununia sîsească millenară.” — Destul de explicit!

Milleniul în color maghiare.

— Mărturisiri prețioase —

I.

„Magyar Hirlap”, scrie în numărul său de Paști:

„Învierea satanei, sîrbătoarea celui rău a fost până acum anul acesta de sîrbătoare.

— Întunecoase sînt Paștile noastre, și umbra Vinerii patimilor se extinde înaintea sîrbătorii noastre, care cu cât ne apropiem mai tare de ea, cu atât se asemănă mai tare unei formalități forțate, nu însă iubirii încrederei în sine.”

*) Dăm aceste mărturisiri în traducerea „Unitii” din Blaj. Red. „Tribunei”.

II.

„Nemzeti Ujság”, scrie asemenea în numărul său de Paști următoarele:

„Signore Crispi și donna Lina cu încrederea regelui și cu sprigul liberalilor și al radicalilor atîta au compromisat Italia, până le-a succedat a o duce în Africa, în catastrofa. Exemplul acesta și în Ungaria poate să succedă lui Bánffy și liberalilor; cu viclenia și cu forța pot încă să ajungă departe, cât să se răstoarne nu numai pe sine, ci să răstoarne poate și Ungaria. Dar' până vor ajunge până acolo, până atunci stăpînesc și lasă, să fie sîrbătorită pe munți și prin văi. Pe sîrbărea millenară pun secestru pe seama lor, pentru-ca Bánffy să aibă bucurie și liberalii glorie. Ei o arangiază așa, ca dintr'însa să se facă o sîrbătoare de partid, pun pe Tisza Kálmán lângă Coroană, fișpanii conduc banderile, și legea de amintire, săpată în marmora, se zidește în pîretele parlamentului, pentru-ca numele lui Bánffy lângă cel al Regelui să se eternizeze spre a fi considerat de nepoții tîrzi, ca-și-cum el ar fi clădit constituția și parlamentul. O jumătate de an paradează ministrii acestia în giurul Regelui și înaintea națiunii, pentru-ca să se pară oamenilor că sînt mari. Starea tristă a țării vor să o acopere cu aceea, că orbesc pe oameni, ear' nereșita politica lor cu parade. După-ce au ruinat țeara au disolvat națiunea și au asuprit poporul, pretînd ca toată lumea să se bucură și să facă cu ei sîrbători. Eu nu pot minți, și cînd jeline, nu pot să fiu vesel, ci mă dau de lături. Sufletul meu vătămătu nu-și găsește loc în șirul celor-ce fac sîrbătoare. Cel-ce poate să uite, uite; cel-ce poate să vadă fără de indignare pe Bánffy și pe soții lui în locul lui Árpád și al celor șapte duci, acela tragă la carul lor. Cel-ce salută viitorul Ungariei cu sperare plină de încredere, acela lui s'îse cuvine bucuria, partea mea e tăcere mută.

Știu bine ce interese mari pretind, ca milleniul să succedă, și mă doare, că ne amenință primejdie. Dar' nimeni nu și-a putut închipui, că Ungaria va ajunge în astfel de împingări cari atunci, cînd ea vară vieată în amintirea lui Árpád, Anjouilor, Hunyadyor și Mariei Teresie. Cine și-ar fi putut gândi, că chiar pe atunci se vor îmbulzi înaintea națiunii atari bărbați, ca și cari mai netrebniți de loc nu există, cari exploatează privilegiul spre a respinge și a răni de moarte partea cea mai bună a națiunii? Ei au făcut-o, au desbinat națiunea, au despoiat pe civi de drepturile și libertățile lor constituționale. — Introducerea la sîrbările liberale o formează scandal. Cărfași falși primejdiesc cercurile cele mai bune ale societății; judecătoriile pertractează procesele criminale ale oficialilor celor mai de frunte; legislativa e o adunare de directori de bănci, și jucători dela bursă se fac magnați ungurești. Aceasta e decadența, acestea sînt moravurile lui fin de siècle, ear' nu începutul încuragător al unui milleniu nou.”

Răsunare contra Sîrbilor.

— Libertatea millenară din Ungaria. —

Toată urgia lui Bánffy din cauza nereușitei cu conventicul dela Buda se abate pe capul patriarhului Brancovici, care, precum știm din mai multe cazuri, nu se pleacă

dinaintea terenteturilor „caporalului suprem de panduri”, nici voeste să știe de hămîșagurile lui.

Cam o săptămîna după fiascul cu conventicul, a apărut în „Keleti Értessítő”, o corespondență, datată din Panciova, dar în adevăr fabricată în cunoscută oficină de spionerie, într'o casă de pe piață, unde stă monumentul Hentzi, la Buda. În pomenita corespondență, „corespondentul” ei povestește despre Brancovici grozăvenii, despre „conspirația” patriarhului cu oamenii politici ai Sîrbiei, în frunte cu metropolitul Mihail, adăugînd, că agentul secret, de care se slujește Brancovici ar fi preotul Ruvart, redactorul-șef al ziarului „Novo Vreme” din Zémlin (Zimony).

Se înțelege, că întreagă țesătura de minciuni despre „conspirația” și „trădarea de patrie” este basată pe denunțările spionilor gras plătiți ai faimoasei secțiunii...

Pedepsirea „conspiratorilor” a început, și anume cu preotul Ruvart, căci eată o deșege din Zemun, ce găsim în foile budapestane de Duminecă:

„Numărul de azi (11 Aprilie) al foi sîrbești „Novo Vreme”, ce apare aici sub conducerea preotului Ruvart, a fost confiscat pentru crima ațîțării contra guvernului și a națiunii maghiare. Procuratura are intențiunea a porni urmărirea subiectivă contra autorului.”

Zemun, capitala Sirmului, aparține sub jurisdicțiunea croată, unde e în vigoare legea de presă austriacă, cu procedura obiectivă (confiscarea ziarelor) și subiectivă (urmărirea autorului).

Eljen a millenaris magyar szabadság!

Panama poliției millenare.

(Încă unele amănunte despre Chudy). Eată-cum îl descrie „Pester Lloyd”-ul dela 8 Aprilie (foaia de seara), pe acest „odor millenar” polițial:

„În anii din urmă, el, Chudy, a fost unul din funcționarii cei mai cu influență și cei mai iubiți ai poliției de stat din Budapesta. El trecea drept o autoritate; fără el nu se rezolva nici o afacere mai mare, mai importantă. Superiorii îl prețuiau ca unul ce știe de cele mai bune sfaturi și inferiorii lui se rugau smeriți de protecția lui. Când căpitanul suprem Sélley (antecesorul lui Rudnay. Red. „Tribunei”) a fost numit consilier ministerial în ministerul de interne, se vorbea cătăva vreme de candidatura lui Chudy la postul devenit vacant...”

Și asupra acestei „autorități”, asupra acestui „sfetnic indispensabil” scrie acum Rudnay un act de destituire așa de lung, așa încercat cu isprăvi d'ale polițaiului suprem dela congresul naționalităților, încât ocupă în „P. Lloyd” de Dumineca trecută o coloană și jumătate tipar îndesat, cu litere mici. Din el aflăm, că Chudy e născut în Verșet (deși vorba chudy e slovacească și înseamnă slab în față și trup), în vîrstă de 41 ani, de confesiune romano-catolică, însurat, dar' fără copii, prin urmare nu se potrivește la el de tot scusele oberrabinerului din „P. Lloyd” cu „familie numeroasă”.

Pomelnicul păcatelor sîrvișite de Chudy și cuprins în actul lui Rudnay e foarte lung, enumără peste 20 cazuri de abuz de încredere în oficiu (6) și restul fals în acte publice, făptuite asupra persoanelor private.

Ei, ce zici, Jeszenszky Sándor, nu-i așa, că poți fi mîndru de colaboratorii tăi? Căci numai cu ajutorul astorfel de colaboratori îți poți cătăva vreme menține fumul și gîrgăunile-ți verzi din cap despre rezolvirea chestiei naționale.

Îți dorim mulți colaboratori la Chudy.

(Alți polițai compromiși). Cercetarea asupra isprăvilor lui Chudy a scos la lumina zilei și alte odoare ale poliției millenare. Unul dintre ei este căpitanul orășenesc Egyed István. Acesta era șeful secției pentru căruțele publice, și ca atare s'a făcut culpabil de crima abuzului de putere oficială, sîrvișită în mai multe rinduri la concesionarea și împărțirea numerilor la persoane, care cerea licența de căruțar. Prețul de proprietar al căruței cu un cal valorează acum 1000—2000 fl., ear' al acelaia cu doi cai 2000—4000 fl. Egyed sîrvișia abuzurilor cu pricină în așa chip, că numerii deveniți vacanți le dedea la astfel de persoane, care îi vindeau la alte persoane și împărțeau căști-

goul cu el, di căpitan, șef al respectivei secții. Și încă cu un alt gheșeft din resortul acesta se ocupa: primia părăluțe dela proprietarii căruțelor și pentru hatărul cu care le în-părția locurile, unde sînt postate fiacrele cu 1 și 2 cai; se înțelege, cu cît cutare sau cutare fiacrist „ungea” mai bine, cu atât că-păta loc mai bun, spre pildă dipaintea casinelor „nației” (singure alcătuitoare de stat), unde cea mai de frunte și cinstită petrecere este: jocul cu cărți măsluite.

Rudnay a destituit și pe acest odor millenar, împreună cu detectivul adjutant al său. Cercetarea curge înainte, dar' nu s'a putut sfîrși până acum din cauza dosarului prea încărcat al lui Chudy.

Pungășiile acestea, precum reese din cele publicate până acum, se făptuiau de ani de zile, atît sub actualul consilier ministerial Sélley, cît și încă sub predecesorul acestuia, Török. Se zice, deci că și poziția lui Sélley e egduită.

De giaba te sîrvește, Jeszenszky; poliția ideii” nu va produce, nu poate produce altă poliție decât de acest soi, cel puțin până-ce nația ta adoptivă nu va renunța la caraghioasa, stupida nălucă și închipuire că este „singură alcătuitoare”. Vei vedea, pajdas; vei face experiența asupra propriei tale ființe.

Hirtlenknabe, Hirtlenknabe, auch dir singt man dort einmal!

Anul școlastic millenar.

Ministrul unguresc, poreclit ironiceste al „cultelor și instrucțiunii publice”, renegatul sîrb Wlassics, a trimis la 1 Aprilie, reprezentanți orășenești din Budapesta ordonanța privitoare la finea anului școlar curent și începerea celui viitor. Conform ordonanței ministeriale — millenare, anul școlar în școlile elementare și orășenești se va sfîrși cu ziua de 26 Mai; în școlile superioare de fete și școlile superioare de comerț, în ziua de 15 Iunie. Și toate acestea pentru ce? Eată cum motivează ministrul scandalurilor la „culte și instrucțiune publică” ordonanța sa millenară: „pentru-ca tinerimea din țeară, care va sosi la Budapesta să asiste la sîrbărea giunasticilor și să vadă expoziția, să poată fi găzduită în localurile școlare.”

Anul viitor școlar se va începe: la 20 Septembrie înscrierile, la 25 Septembrie prelegerile.

Iubileul „României-June”.

Sibiin, 14 Aprilie n.

După informațiunile ce le avem, iubileul „României-June” a succedat peste tot bine. Până-ce vom pute publica rapoartele detaliate, dăm următoarele antecedente:

Telegrame de felicitare.

Din Sibiin s'au expedit la adresa „României-June” următoarele telegrame:

„Iubilăm împreună cu fiii „României-June”, unindu-ne cu voi în dorul de a vedea cît mai curînd realizate aspirațiunile noastre comune. Salutare și frație.

Redacțiunea „Tribunei”.

„Salutul meu membrilor „României-June”, nădejdea poporului nostru”.

Foia Poporului”.

„Salutăm cordial pe membrii „României-June”, întotdeauna însușefiți luptători pentru cauza națională”.

Dr. Raftu, Iuliu Coroian, A. Filip, Dr. Trippon.

Tineri bucureșteni la Lugoj.

— Scrisoare particulară. —

Lugoj, 9 Aprilie n.

Evenimentul, că societatea social-literară „România-Jună” își sîrbează iubileul său de XXV. ani, a umplut inimile tuturor Românilor cu o bucurie nespusă. Astăzi, cînd trăim între împingări atît de vitrege pentru noi; astăzi, cînd vrășmașii nostri tind cu trup, cu suflet, de a sufoca viața noastră națională, de a pune stavilă desvoltării noastre culturale; cu atît mai mare sîntenie trebuie să ținem la instituttele noastre culturale, cu puteri cu atît mai unite trebuie să căutăm să le conservăm. Români din patru unguri, bătrani și tineri, grăbesc de a participa la festivitățile iubileului, aducînd astfel totodată tributul stimei și recunoștinței lor față de societatea „România-Jună”.

Tineri universitari din București, frații nostri de peste munți: N. Spinean, rig. med., Vasile Al. Miculescu, st. la mat., M. N. Theodorescu, st. în i-tere, Ioan Anca, st. la farm., Alexandru A. Ciura, st. la drept, Vasile C. Popovici, st. la drept, George I. Tamara, st. la drept, Vasile Th. Cancicov, st. la drept, V. S. Christodul, med., George I. Hergot, st. la drept, N. Bălănescu, st. la drept, în calea lor spre Viena au stat și în Lugoj. În Lugoj, după-cum se știe, s'a născut Aurel C. Popovici, aprigul, sincerul și onestul luptător național, idealul tinerimii. Cred, că împiegurarea aceasta în rîndul dîntăin, dar' și aceea, că Lugojul nostru a prestat mult pe terenul vieții noastre sociale-naționale, i-a făcut să petreacă și între noi o zi. Lugojul apoi la locul său a și grăbit să-și facă datorința față de ei. La gară au fost primiți de tinerii universitari români, binevențându-i domnul Dr. Isidor Popp, într'o vorbire scurtă, dar' simburasă. Mai tîrziu apoi au fost conduși în biserica gr.-cat. catedr. și în cea gr.-or. În aceasta din urmă se pontificase serviciul dumnezeesc pe lângă asistența completă a preoților cu mare pompă. Liturgia frumoasă de G. Musicescu a fost executată de corul sub conducerea zeolosului dirigent I. Vidu, cu cunoscuta-i precisitate. Harnicul protopop Dr. G. Popovici, rostise o predică bine potrivită despre căsătoria civilă și matricule. Spre a le arăta datele și jocurile și portul poporului, arangiasem d. p. o excursie în comuna Silha. Aici li-se oferise ocazia de a asculta și un cor de plugari. Seara apoi au fost invitați la o convenire socială, cu scopul de a cunoaște viața noastră socială. Seara aceasta, pe lângă participarea numeroasă a inteligenței române, a decurs foarte animată. După salutul rostit de dl Dr. Coriolan Nedelcu a urmat un șir lung de toasturi, cari de cari mai pline de însușefire, mai bine potrivite, petraușe toate de simțăminte curate românești, roșite de d-nii C. Bredicean, Dr. Iacob Maior, Al. A. Ciura și Vasile A. Miculescu. S'au declamat poi niște poezii de ale lui George Coșbuc și M. Eminescu foarte bine de d-nii Vasile Th. Cancicov, M. N. Theodorescu și George I. Tamara. S'au executat pe piano cu o dibăcie mare și cu simț, niște cântări naționale românești de d-nii Drd. Liviu Tempea și Tiberiu Bredicean, jurist. Veselia și conversația viaie erau la culme, nimenea nu voia să se despartă de orele aceste ațat de ferice și eram încă cu toții la olaltă, cînd aurora atingea natura înfloritoare.

Partea leonică în arangierea tuturor acestora a avut-o bravul și zeolosul nostru Român C. Bredicean, care atît acum, cît și la alte ocazii a știut să-și facă datorința la momentul dat.

Pila—Pila.

Lupta în comitate.

Un Răspuns.

Referitor la cele publicate de noi în nr. 67 al „Tribunei” referitor la stările desolate din comitatul Tîrnavei-mici, primim următoarea scrisoare:

Dicio Sînt-Mărtin, 10 Apr. 1896.

Onorată Redacțiune!

Din incidentul congregațiunii extraordinare a comitatului Tîrnavei-mici, ținută la 28 Martie, un tînr își descrie în numărul 67 al „Tribunei” impresiunea, și zice că s'au refuturi cu desăvîrșire zdrobit de cele văzute; apoi tot în nr. acesta al „Tribunei” un „alegător” din Cetatea-de-Baltă, direct mă provoacă, ca pe calea ziaristică să-i scriu ce s'au compus în ajunul adunării? și în adunare cum s'au ținut fîște-care de înțeleșul avut? După-ce tînrul corespondent în descrierea, sa deși indirect, mă atinge și pe mine — „alegătorul” din Cetatea-de-Baltă direct mă provoacă — mă folosesc de bunăvoința onoratei Redacțiuni, și o rog să binevoiască a-mi publica următorul răspuns:

Convingerea mea e că un corespondent, fie acela tînr sau bătrîn, din respectul cu care dătește publicului român și onoarei sale, cînd se decide a-și da publicității impresiunea sa, deși formal deprimată, e dator a descrie numai adevărul curat, pentru-că numai așa poate servi cauzei la care s'a angariat — din parte-mi regret că, despre descrierea tînrului corespondent încât atinge aceea mica-mi persoană, ori-ce pot zice, numai acea nu, că ar fi exactă, și astfel de descrieri nu-i servesc de onoare tînrului corespondent.

Corespondentul tînr sub impresiunea sa zice, că în Sîmărtin este un protopop și sînt doi advocați oportuniști cu păreri Slaviciane, au petrecut între ei o noapte și o zi, dînsul păreriile noastre din cale afară oportuniste le contrazice și noi îi aprobăm păreriile lui... per amorem Dei, bravele tînr! cum poți d-ta afirma aceste? Atunci cînd bine știi, că eu cu d-ta nici o vorbă — afară de cuvenita salutare la întîlnire — n'am

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.
TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihail de Apșa printr'un circular special.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

an apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Institutului Tipografic“, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC ÎN ECONOMIA RURALĂ

compus de
cel 12 preoți intermitați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Mostre fermecătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Cărți mari de mostre, precum până acum nu s'au mai aflat, pentru croitorii nefrancate.

Materii pentru costumuri.

Peruvien și Dosking pentru clerul înalt, materii prescrise pentru uniforme de oficanți c. r., apoi pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrée, până pentru biliard și mese de joc, pentru îmbrăcarea trăsurilor. Cel mai mare deposit de îmbrăcăminte caritativă și tiroleze pentru domni și dame cu prețuri originale de fabrică în varietate, precum nu se poate oferi nici sub o concurență de douăzeci de ori mai mare. Cea mai mare varietate în basmele de dame fine și durabile și cele mai moderne colorii. Materii de spălat, pleduri de oscuri dela fl. 4.— până fl. 14.—, apoi și

cele trebuincioase croitorilor (precum: căptușeală de mâneci, botoni, ace, ață etc.), lucruri demne de preț, oneste, durabile și postavuri de lână, recomandă [653] 11—24

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Centrale der öster. Tuchindustrie).

Cel mai mare deposit de postavuri de fabrică.

Se expedează numai cu rambursă.

Pentru Orăștie în comitatul Hunedoarei am de reprezentant pe domnul Aladár de Szatmáry și rog pe p. t. mușterii mei a se adresa la acesta în cas că au lipsă de marfă de a mea.

Ultima tragere principală

Loteriei maghiare de clase

încuviințată de stat.

Cel mai bun câștig în cazul cel mai norocos

Un milion coroane.

Tragerea în fiecare zi de lucru
dela

12—28 Maiu 1896.

Câștiguri	Coroane	Coroane
1 premiu de	600.000 =	600.000
1 „	400.000 =	400.000
1 „	300.000 =	300.000
1 „	200.000 =	200.000
1 „	100.000 =	100.000
2 „	40.000 =	80.000
2 „	20.000 =	40.000
5 „	10.000 =	50.000
10 „	8.000 =	80.000
34 „	6.000 =	204.000
100 „	2.000 =	200.000
200 „	1.000 =	200.000
2650 „	200 =	530.000
22.000 „	150 =	3.300.000
25.007 „	Câștiguri și 1 premiu	6.284.000

Prețurile losurilor de cumpărat III-a clasă:

pentru	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
fl.	60.—	30.—	6.—	3.—

Pe lângă aceste losuri cu prețuri originale sunt a se alătura pentru porto în epistole recom. și liste de tragere suma de 25 cr.

Losuri recomandă și expediază pe lângă trimitere anticipativă a competenței, sau și cu rambursă, la adresa

Carl Heintze,

Budapest, Servitenplatz 3.

Adresa telegrafică: **Lottoheintze Budapest.**

Losurile de clasa a II-a pentru clasa a III-a sunt a se reînoui pe lângă reaşternerea losurilor de clasa a II-a și solvirea competenței de reînoui și adevă:

pentru	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	los
	20.—	10.—	2.—	1.—	fiorini

din 25 Martie până cel mult 2 Maiu.

Losuri de câștig până la ori-ce înălțime le schimb prompt.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în caseta.

Biblioteca poporală a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român.

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.